

door dra M. G. Schenk

Een kellnerinnetje aan 't woord

Fris, fleurig is het drukke zomerse gedoe op het Rembrandtplein; voor alle restaurants en koffiehuisen zitten tafeltjes vol vacantiehoudende mensen. Er is blijheid, voor een ogenblik zijn er geen zorgen. Te

midden van alle gepraat en gebabbel lopen de meisjes heen en weer: „Juffrouw, breng ons twee mokka-ijs”. „Juffrouw, wij drie diners van een gulden vijftig. Wat is er voor soep? Welke groenten heeft u?” De juffrouw vertelt, dat er koninginne- of poulet-soep is; ze somt de reeks groenten op. Nog is ze bezig de bestelling te noteren, als ze ziet, dat weer andere gasten ongeduldig wachten, tot zij komt om te horen, wat er wordt gewent. Enkele ogenblikken later komt ze terug, armen en handen vol schotels en borden. In een paar seconden is de tafel gedekt.

Midden in het werk is er geen gelegenheid om te praten, we vragen dus, wanneer we eens mogen komen om wat van de binnenkant van het bedrijf te horen. „Morgen moet ik om elf uur weer hier zijn; dat gaat dus niet. Maar komt u Vrijdag, dan heb ik pas om twee uur dienst.”

Vrijdagmorgen worden we ontvangen in een gezellige meisjeskamer; een boekenkast staat langs de muur,

op tafel ligt Merijntje Gijzen. „Neemt u me niet kwalijk, dat ik nog niet helemaal klaar ben. Ik kwam vannacht om half drie thuis en het is zo prettig, in kimono rondwandelen allerlei te doen.”

„Hebt u vaak verwisseling van dienst?” In de zaak, waar onze gastvrouw werkt, blijkt een vierploegen-systeem te bestaan. De ene week werken de meisjes van

7 tot half 2; dan van 2 uur 's middags tot 1 uur 's nachts; de derde week van 's morgens half negen tot 's avonds half zes; de laatste week van 's middags vijf tot 's nachts 1 uur. „Maar het gebeurt heel dikwijls, dat je blijft doorwerken. Degene, die je moet aflossen, komt niet: nu dan blijf je; Zaterdag en Zondag heb ik op die manier vier diensten gedaan.”

Zonder dat we veel vragen, praat de jonge vrouw verder.

„Het is moordend dit bedrijf; eigenlijk moest het voor meisjes verboden zijn. Ze moeten veel te hard werken, niemand houdt dat op den duur uit. Ik zelf ben er nu anderhalf jaar in, maar ik kan het heel goed voelen, dat ik lang niet meer doen kan, wat in het begin mogelijk was. De hele dag loop je heen en weer; altijd is het roezig rond je: het orkest speelt, de mensen praten, buiten is er druk verkeer. Van eten komt vaak hele dagen niets. We moeten zelf brood meebrengen. Dat zul je gaan opeten, maar net op dat ogenblik komen er klanten. Die help ik nog, denk je. Dan wacht je tot je thuiskomt — en je bent te moe om nog wat klaar te maken.“

„Waarom er dan toch nog altijd meisjes zijn, die het willen aannemen? Waarom ikzelf geen andere betrekking zoek? Dat zit in de verdiensten — je hebt dagen, dat je twaalf gulden verdient. In welk vak vind je dat nog? Vroeger ben ik altijd op kantoor geweest, maar mijn broers moeten nog leren; Vader is al veertien jaar ziek — daarom blijf ik. Volgend jaar, als mijn broer klaar is, ga ik er direct uit“.

Tot nu toe hebben we alleen gesproken over het werk, de vraag komt vanzelf, in hoeverre de klanten dit nog verzwaren.

„O, er zijn lastige exemplaren bij“. Vooral de vrouwelijke klanten blijken veel meer moeite te bezorgen dan de mannen. „Ja en wat doe je? Je moet wel vriendelijk blijven.

Als het te erg wordt, kun je de chef halen. Dat helpt meestal wel, maar ik doe het niet graag; het is zo'n bewijs van onvermogen.“

„De directie moest de jonge meisjes weren, het is veel te gevaarlijk voor haar. Altijd door komen er klanten met de bedoeling afspraakjes te maken en dan willen die jonge kinderen graag aardig worden gevonden en ze laten zich complimentjes welgevallen, net zo lang tot het te laat is.“

De directie ontslaat op staanden voet elk meisje, dat betrapt wordt, terwijl ze een afspraak maakt. Maar het bedrijf is groot en een chef kan niet op elk moment op elke plaats zijn.

„Het is wel te begrijpen, dat de meisjes meegaan; ze hebben immers nooit gelegenheid als anderen te doen. In clubs kunnen ze niet zitten; want welke club kan leden hebben, die bijna nooit 's avonds en helemaal nooit 's Zaterdags en 's Zondags vrij zijn? Lessen kun je niet nemen, want als je vandaag met een leraar afspreekt, moet je morgen overwerken en de les laten lopen.“

We praten nog wat verder, vernemen, dat er binnenkort weer een extra-drukke te verwachten is, als de bouwvakarbeiders vakantie hebben. „Die lijken wel allemaal in Amsterdam te komen“. Als we dat vernemen, durven we niet langer blijven en pakken snel blocnote en vulpen in.

De Woonkamer

● door reinier tybout

De taak van de woonkamer is door de centrale plaats die deze in de woning en het gezinsleven inneemt, zeer veelzijdig. Het is in het onderstaande niet de bedoeling een vaststaand recept te geven, hetgeen trouwens niet mogelijk zou zijn, daar elk geval zijn speciale eisen stelt. Men beschouwe daarom de volgende opmerkingen als richtsnoeren, waarnaar men kan werken bij het bepalen van alles wat de woonkamer betreft. Door de vele algemene eisen waaraan de woonkamer moet voldoen is het buitengewoon lastig de inrichting ervan zodanig te maken dat deze van a tot z de vertrekken is samengesteld. De platte-

grond van het huis niet na een grondige studie van functie en onderlinge ligging van de vertrekken is samengesteld. De plattegrond van de woonkamer is n.l. voor een groot deel bepalend voor de inrichting.

Nog al te veel treffen wij het ondoelmatige kamers-en-suite-systeem aan. Meestal wordt één van deze kamers als woonkamer en de andere als „salon“ ingericht. In deze „salon“ verblijft men dan op zon-, feest- en verjaardagen. Verder blijft dit vertrek ongebruikt en is een dankbaar object om nu en dan „een goede beurt“ te krijgen. Bovendien is het ook in onze tegenwoordige vier- of vijfkamerwoningen niet verantwoord een zo groot gedeelte van de woning onvolledig te benutten.